

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

zo 14. novembra 2017*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spoločná poľnohospodárska politika – Článok 42 ZFEÚ – Nariadenie (ES) č. 2200/96 – Nariadenie (ES) č. 1182/2007 – Nariadenie (ES) č. 1234/2007 – Protisúťažné postupy – Článok 101 ZFEÚ – Nariadenie č. 26 – Nariadenie (ES) č. 1184/2006 – Organizácie výrobcov – Združenia organizácií výrobcov – Úlohy týchto organizácií a združení – Postup spočívajúci v určovaní minimálnych predajných cien – Postup spočívajúci v zosúladení týkajúcom sa množstiev uvedených na trh – Postup spočívajúci vo výmene strategických informácií – Francúzsky trh s čakankou“

Vo veci C-671/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) z 8. decembra 2015 a doručený Súdnemu dvoru 14. decembra 2015, ktorý súvisí s konaním:

Président de l’Autorité de la concurrence

proti

Association des producteurs vendeurs d’endives (APVE),

Comité économique régional agricole fruits et légumes de Bretagne (Cerafel),

Fraileg SARL,

Prim’Santerre SARL,

Union des endiviers, predtým Fédération nationale des producteurs d’endives (FNPE),

Soleil du Nord SARL,

Comité économique fruits et légumes du Nord de la France (Celfnord),

Association des producteurs d’endives de France (APEF),

Section nationale de l’endive (SNE),

Fédération du commerce de l’endive (FCE),

France endives société coopérative agricole,

Cambrésis Artois Picardie endives (CAP’Endives) société coopérative agricole,

* Jazyk konania: francúzština.

**Marché de Phalempin société coopérative agricole,
Primacoop société coopérative agricole,
Coopérative agricole du marais audomarois (Sipema),
Valois-Fruits union de sociétés coopératives agricoles,
Groupe Perle du Nord SAS,
Ministre de l'Économie, de l'Industrie et du Numérique,**

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredseda A. Tizzano, predsedovia komôr L. Bay Larsen, T. von Danwitz a J. Malenovský, sudcovia E. Juhász, A. Borg Barthet, J.-C. Bonichot, D. Šváby (spravodajca), F. Biltgen, K. Jürimäe, C. Lycourgos a M. Vilaras,

generálny advokát: N. Wahl,

tajomník: V. Giacobbo-Peyronnel, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 31. januára 2017,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- président de l'Autorité de la concurrence, v zastúpení: H. Génin, S. Subrémon Lukaszewicz a I. de Silva, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci J.-P. Duhamel, avocat,
- Comité économique régional agricole fruits et légumes de Bretagne (Cerafel), Comité économique fruits et légumes du Nord de la France (Celfnord), Association des producteurs d'endives de France (APEF), Section nationale de l'endive (SNE) a Fédération du commerce de l'endive (FCE), v zastúpení: H. Calvet, P. Morrier, Y. Chevalier a A. Bouviala, avocats,
- Fraileg SARL a Prim'Santerre SARL, v zastúpení: J.-L. Fourgoux a L. Djavadi, avocats,
- France endives société coopérative agricole, Cambrésis Artois-Picardie endives (CAP'Endives) société coopérative agricole, Marché de Phalempin société coopérative agricole, Primacoop société coopérative agricole, Coopérative agricole du marais audomarois (Sipema) a Groupe Perle du Nord SAS, v zastúpení: B. Néouze, V. Ledoux a S. Pasquesoone, avocats,
- francúzska vláda, v zastúpení: G. de Bergues, D. Colas, S. Horrenberger, C. David a J. Bousin, splnomocnení zástupcovia,
- španielska vláda, v zastúpení: A. Gavela Llopis, splnomocnená zástupkyňa,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci P. Gentili, avvocato dello Stato,
- Európska komisia, v zastúpení: X. Lewis, A. Bouquet a B. Mongin, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 6. apríla 2017,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 101 ZFEÚ, v spojení s článkom 2 nariadenia Rady č. 26 zo 4. apríla 1962 uplatňujúce[ho] určité pravidlá hospodárskej súťaže vo výrobe a obchode s poľnohospodárskymi produktmi (Ú. v. ES 30, 1962, s. 993; Mim. vyd. 03/001, s. 6), článkom 11 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2200/96 z 28. októbra 1996 o spoločnej organizácii trhu s ovocím a zeleninou (Ú. v. ES L 297, 1996, s. 1; Mim. vyd. 03/020, s. 55), článkom 2 nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 z 24. júla 2006, ktorým sa uplatňujú určité pravidlá hospodárskej súťaže na produkciu poľnohospodárskych výrobkov a obchodovanie s nimi (Ú. v. EÚ L 214, 2006, s. 7), zmeneného nariadením Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 (Ú. v. EÚ L 299, 2007, s. 1) (ďalej len „nariadenie č. 1184/2006“), článkom 3 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1182/2007 z 26. septembra 2007, ktorým sa stanovujú osobitné pravidlá pre sektor ovocia a zeleniny a menia a dopĺňajú smernice 2001/112/ES a 2001/113/ES a nariadenia (EHS) č. 827/68, (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96, (ES) č. 2826/2000, (ES) č. 1782/2003 a (ES) č. 318/2006 a zrušuje nariadenie (ES) č. 2202/96 (Ú. v. EÚ L 273, 2007, s. 1), ako aj článkom 122 prvým odsekom a článkom 176 nariadenia Rady č. 1234/2007, zmeneného nariadením Rady (ES) č. 491/2009 z 25. mája 2009 (Ú. v. EÚ L 154, 2009, s. 1) (ďalej len „nariadenie č. 1234/2007“).
- 2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi na jednej strane predsedom Autorité de la concurrence (Úrad pre hospodársku súťaž, Francúzsko) a na druhej strane Association des producteurs vendeurs d'endives (APVE), Comité économique régional agricole fruits et légumes de Bretagne (Cerafel), spoločnosťami Fraileg SARL a Prim'Santerre SARL, Union des endiviers, predtým Fédération nationale des producteurs d'endives (FNPE), spoločnosťou Soleil du Nord SARL, Comité économique fruits et légumes du Nord de la France (Celfnord), Association des producteurs d'endives de France (APEF), Section nationale de l'endive (SNE), Fédération du commerce de l'endive (FCE), spoločnosťami France endives société coopérative agricole, Cambrésis Artois-Picardie endives (CAP'Endives) société coopérative agricole, Marché de Phalempin société coopérative agricole, Primacoop société coopérative agricole, Coopérative agricole du marais audomarois (Sipema), Valois-Fruits union de sociétés coopératives agricoles a Groupe Perle du Nord SAS, ako aj ministre de l'économie, de l'industrie et du numérique (minister hospodárstva, priemyslu a informačných technológií) vo veci rozhodnutia zo 6. marca 2012, ktorým Úrad pre hospodársku súťaž najmä na základe článku 101 ods. 1 ZFEÚ konštatoval existenciu komplexného a nepretržitého kartelu na francúzskom trhu s čakankou (ďalej len „sporné rozhodnutie“).

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Ustanovenia sekundárneho práva o spoločnej organizácii trhu s ovocím a zeleninou, ktoré sa uplatňujú na konanie vo veci samej, sa nachádzajú v nariadení č. 2200/96, ktoré sa uplatňovalo do 31. decembra 2007, v nariadení č. 1182/2007, zrušenom nariadením Rady (ES) č. 361/2008 zo 14. apríla 2008, ktorým sa mení nariadenie č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 121, 2008, s. 1), ako aj v nariadení č. 1234/2007. Toto posledné uvedené nariadenie bolo od 1. januára 2014 zrušené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 2013, s. 671), ktoré sa však na skutkové okolnosti prejednávanej veci neuplatňujú.
- 4 Ustanovenia sekundárneho práva upravujúce uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže Európskej únie na výrobu poľnohospodárskych výrobkov sektora ovocia a zeleniny a obchodovanie s nimi normotvorca Európskej únie prijal v rámci nariadenia č. 26, ktoré bolo nahradené nariadením č. 1184/2006, ako aj článkami 175 až 182 nariadenia č. 1234/2007.

Nariadenie č. 26

5 Článok 1 nariadenia č. 26 stanovuje:

„Od účinnosti tohto nariadenia články [101 až 106 ZFEÚ] a ustanovenia, ktoré ich vykonávajú (čo je predmetom [s výhradou – *neoficiálny preklad*] nižšie uvedeného článku 2), platia pre všetky dohody, rozhodnutia a postupy uvedené v článk[u] [101 ods. 1 a článku 102 ZFEÚ], ktoré sa týkajú výroby alebo obchodu s výrobkami uvedenými v prílohe II zmluvy.“

6 Článok 2 ods. 1 tohto nariadenia znie:

„Článok [101 ods. 1 ZFEÚ] sa nevzťahuje na také dohody, rozhodnutia a postupy uvedené v predchádzajúcom článku, ktoré sú súčasťou národnej trhovej organizácie alebo sú potrebné na dosiahnutie cieľov uvedených v článku [39 ZFEÚ]. Najmä sa nevzťahuje na dohody, rozhodnutia a postupy farmárov, farmárske združenia alebo združenia takýchto združení, patriace [farmárov, farmárskych združení alebo združení takýchto združení, patriacich – *neoficiálny preklad*] k jednému členskému štátu, ktoré sa týkajú výroby alebo predaja poľnohospodárskych výrobkov, alebo užívania spoločných zariadení na skladovanie, narábanie alebo spracovanie poľnohospodárskych výrobkov a podľa ktorých neexistuje žiadna povinnosť účtovať rovnaké ceny, pokiaľ však Komisia nezistí, že sťaž je týmto vylúčená, alebo ciele článku [39 ZFEÚ] sú ohrozené.“

Nariadenie (ES) č. 2200/96

7 Odôvodnenia 7 a 16 nariadenia č. 2200/96 stanovujú:

„(7) keďže organizácie výrobcov sú základnými prvkami pri spoločnej organizácii trhu, ktorých decentralizovanú činnosť zabezpečujú na svojej úrovni; keďže vzhľadom na stále väčšiu koncentráciu dopytu je zhromažďovanie zásob prostredníctvom týchto organizácií viac ako kedykoľvek predtým hospodárskou nevyhnutnosťou, aby sa posilnila poloha výrobcu [posilnilo postavenie výrobcov – *neoficiálny preklad*] na trhu; keďže takéto zhromažďovanie sa musí uskutočňovať na základe dobrovoľnosti a musí dokazovať svoju užitočnosť na základe rozsahu a efektívnosti služieb, ktoré organizácie výrobcov poskytujú svojim členom; keďže sa nespochybňujú dodávky výrobkov do špeciálnych organizácií výrobcov, ktoré existovali pred nadobudnutím platnosti tohto nariadenia;

...

(16) keďže za účelom stabilizovania cien je žiaduce, aby organizácie výrobcov mali možnosť zasahovať na trhu najmä pri rozhodovaní, či dať na predaj príslušné množstvá v príslušných obdobiach; keďže takéto činnosti v podobe stiahnutia výrobkov z trhu sa nesmú považovať za alternatívny odbyt pre samotný trh; keďže financovanie stiahnutých tovarov spoločenstvom by sa preto malo obmedziť na stanovené percento výroby a poskytnutá kompenzácia spoločenstva by sa mala obmedziť na zníženú úroveň, hoci by sa použitie prevádzkových fondov na takýto účel malo povoliť; keďže na dosiahnutie porovnateľného zníženia pre všetky výrobky sa vyžaduje určitá diferenciácia.“

8 Článok 11 ods. 1 tohto nariadenia stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia ‚organizácia výrobc[ov]‘ označuje akúkoľvek právnickú osobu:

a) ktorá sa vytvorí z vlastnej iniciatívy pestovateľov nasledujúcich kategórií výrobku, ktoré sú vymenované v článku 1 (2):

...

iii) zelenina;

...

b) ktorej hlavným cieľom je najmä:

(1) zabezpečovanie toho, aby sa výroba plánovala a prispôbovala dopytu, najmä pokiaľ ide o kvalitu a kvantitu;

(2) podporovanie koncentrácie zásob a umiestňovanie na trh tých výrobkov, ktoré vyrobili jej členovia;

(3) znižovanie výrobných nákladov a stabilizácia výrobných cien;

(4) podporovanie používania metód pestovania, výrobných technológií a metód nakladania s odpadom, ktoré neškodia životnému prostrediu najmä s cieľom ochrany kvality vody, pôdy a rázu krajiny a zachovania a/alebo podpory biodiverzity;

...“

9 Článok 23 ods. 1 nariadenia č. 2200/96 nazvaný „Intervenčné opatrenia“ stanovuje, že „organizácie výrobcov a ich združenia sa môžu rozhodnúť, že neposkytnú na predaj výrobky vymenované v článku 1 [ods. 2], na ktoré prispievajú [ktoré dodali – *neoficiálny preklad*] ich členovia, a to tak v príslušných množstvách, ako aj lehotách, ktoré pokladajú za vhodné.“

Nariadenie č. 1184/2006

10 Článok 1a nariadenia č. 1184/2006 stanovuje:

„Články [101 až 106 ZFEÚ] a ustanovenia na ich vykonávanie sa s výhradou článku 2 tohto nariadenia uplatňujú na všetky dohody, rozhodnutia a postupy uvedené v článku [101 ods. 1 až článku 102 ZFEÚ], ktoré sa týkajú výroby výrobkov uvedených v článku 1 alebo obchodovania s nimi.“

11 Článok 2 ods. 1 tohto nariadenia znie takto:

„Článok [101 ods. 1 ZFEÚ] sa neuplatňuje na dohody, rozhodnutia a postupy uvedené v článku 1a tohto nariadenia, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou vnútroštátnej organizácie trhu alebo sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov stanovených v článku [39 ZFEÚ].

...“

Nariadenie č. 1182/2007

12 Článok 3 ods. 1 nariadenia č. 1182/2007 stanovuje:

„Na účely tohto nariadenia sa pod pojmom ‚organizácia výrobcov‘ rozumie akákoľvek právnická osoba alebo jasne vymedzená časť právnickej osoby, ktorá spĺňa tieto požiadavky:

- a) zriadila sa z podnetu poľnohospodárov v zmysle článku 2 písm. a) nariadenia (ES) č. 1782/2003, ktorí sú pestovateľmi jedného alebo viacerých výrobkov uvedených v článku 1 ods. 2 nariadenia (ES) č. 2200/96 a/alebo výrobkov určených výlučne na spracovanie;
- b) jej cieľom je používanie ekologicky vhodných metód pestovania, výrobných technológií a metód nakladania s odpadom, najmä s cieľom ochrany kvality vody, pôdy a krajiny a zachovania alebo podpory biodiverzity;
- c) má jeden alebo viacero z týchto cieľov:
 - i) zabezpečiť, aby sa výroba plánovala a prispôbovala dopytu, najmä v zmysle kvality a množstva;
 - ii) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov, ktoré vyrobili jej členovia, na trh;
 - iii) optimalizácia výrobných nákladov a stabilizácia cien výrobcov;
- d) v jej stanovách sa ustanovujú osobitné požiadavky, ako sú stanovené v odseku 2, a
- e) podľa článku 4 ju uznal príslušný členský štát.“

Nariadenie č. 1234/2007

13 Článok 103c odsek 1 nariadenia č. 1234/2007 stanovuje, že operačné programy v sektore ovocia a zeleniny majú dva alebo viacero cieľov z cieľov uvedených v článku 122 prvom odseku písm. c) tohto nariadenia alebo z cieľov vymenovaných v tomto článku 103c, medzi ktoré patrí predchádzanie krízam a ich riadenie.

14 Uvedený článok 103c ods. 2 písm. a) spresňuje, že predchádzanie krízam a krízové riadenie sa týka predchádzania krízam a riešenia kríz na trhoch s ovocím a zeleninou a v tejto súvislosti sa vzťahuje najmä na stiahnutie z trhu.

15 Článok 122 prvý odsek nariadenia č. 1234/2007 stanovuje:

„Členské štáty uznajú organizácie výrobcov, ktoré:

a) združujú výrobcov z jedného z týchto sektorov:

...

iii) ovocia a zeleniny, pokiaľ ide o poľnohospodárov pestujúcich jeden alebo viacero produktov tohto sektoru a/alebo ak sú takéto produkty určené výlučne na spracovanie;

...

b) sa zriadili z podnetu výrobcov;

- c) sledujú osobitný cieľ, ktorý môže predovšetkým zahŕňať alebo, pokiaľ ide o sektor ovocia a zeleniny, zahŕňa jeden alebo viaceré z týchto cieľov:
 - i) zabezpečenie, aby bola výroba plánovaná a prispôbená dopytu, a to najmä z hľadiska kvality a kvantity;
 - ii) koncentrácia ponuky a uvádzanie výrobkov, ktoré vyrobili ich členovia, na trh;
 - iii) optimalizácia výrobných nákladov a stabilizácia výrobných cien.“

16 Článok 123 ods. 1 a 3 tohto nariadenia znejú:

„1. Členské štáty uznajú medziodvetvové organizácie, ktoré:

- a) združujú zástupcov rôznych hospodárskych činností spojených s výrobou, obchodom a/alebo spracovaním výrobkov z týchto sektorov:
 - i) sektor olivového oleja a stolových olív;
 - ii) sektor tabaku;
- b) sa zriadili z podnetu všetkých alebo niektorých organizácií alebo združení, ktoré ich tvoria;
- c) sledujú osobitný cieľ, ktorý sa môže vzťahovať najmä na:
 - i) koncentrovanie a koordinovanie ponuky a uvádzanie výrobkov členov na trh;
 - ii) spoločné prispôbenie výroby a spracovania požiadavkám trhu a zlepšenie výrobkov;
 - iii) podporovanie racionalizácie a zlepšenia výroby a spracovania;
 - iv) vykonávanie výskumu spôsobov udržateľnej výroby a trhového vývoja.

...

3. Okrem odseku 1 uznávajú členské štáty v sektore ovocia a zeleniny a môžu uznávať v sektore vinohradníctva a vinárstva takisto medziodvetvové organizácie, ktoré:

...

- c) v jednom alebo viacerých regiónoch Spoločenstva vykonávajú jednu, a v prípade sektora zeleniny a ovocia dve, alebo viac z týchto činností, pričom zohľadňujú záujmy spotrebiteľov a bez toho, aby boli dotknuté ostatné sektory v sektore vinohradníctva a vinárstva zohľadňujú verejné zdravie a záujmy spotrebiteľov:
 - i) zlepšovanie vedomostí a transparentnosť výroby a trhu;
 - ii) pomoc pri zlepšení koordinácie spôsobu, akým sa produkty sektorov ovocia a zeleniny a vinohradníctva a vinárstva umiestňujú na trh, najmä prostredníctvom výskumných a trhových štúdií;
 - iii) vypracovávanie štandardných zmlúv zlučiteľných s pravidlami Spoločenstva;
 - iv) intenzívnejšie využívanie potenciálu v sektore ovocia a zeleniny a potenciálu produkcie v sektore vinohradníctva a vinárstva;
 - v) poskytovanie informácií a uskutočňovanie výskumu, ktorý je potrebný na prispôbenie výroby na výrobky, ktoré viac vyhovujú požiadavkám trhu a chuti a očakávaniam spotrebiteľov, najmä pokiaľ ide o kvalitu výrobku a ochranu životného prostredia;
 - vi) hľadanie spôsobov na obmedzenie používania prípravkov na ochranu rastlín a ostatných zásahov a zabezpečenie kvality výroby a ochrany pôdy a vody;
 - vii) vývoj metód a nástrojov na zlepšovanie kvality produktov vo všetkých fázach výroby a uvádzania na trh, ako aj vinifikácie, pokiaľ ide o sektor vinohradníctva a vinárstva;
 - viii) využívanie potenciálu ekologického poľnohospodárstva a ochrana a podpora takéhoto poľnohospodárstva, ako aj označení pôvodu, označení kvality a zemepisných označení;
 - ix) propagovanie integrovanej výroby alebo iných environmentálne vhodných spôsobov výroby;

- x) v sektore ovocia a zeleniny ustanovenie pravidiel, ktoré sú prísnejšie ako pravidlá Spoločenstva alebo vnútroštátne pravidlá, pokiaľ ide o pravidlá výroby a uvádzania na trh uvedené v bodoch 2 a 3 prílohy XVIa;

...“

17 Článok 125a ods. 1 a 2 uvedeného nariadenia stanovuje:

„1. V stanovách organizácie výrobcov v sektore ovocia a zeleniny sa od jej členov výrobcov požaduje najmä, aby:

...

- c) predávali celú dotknutú výrobu prostredníctvom organizácie výrobcov;

...

2. Bez ohľadu na odsek 1 písm. c), ak to organizácia výrobcov schváli a ak je to v súlade s podmienkami, ktoré stanovila organizácia výrobcov, môžu členovia organizácie výrobcov:

- a) predávať nie viac ako stanovené percento ich výroby a/alebo výrobkov priamo vo svojich poľnohospodárskych podnikoch a/alebo mimo svojich poľnohospodárskych podnikov spotrebiteľom na ich osobnú spotrebu, toto percento stanovujú členské štáty najmenej na 10 %;
- b) predávať sami alebo prostredníctvom inej organizácie výrobcov, ktorú určila ich vlastná organizácia, množstvá výrobkov, ktoré sú okrajové v porovnaní s objemom predajnej výroby ich organizácie;
- c) predávať samostatne alebo prostredníctvom inej organizácie výrobcov, ktorú určila ich vlastná organizácia, výrobky, na ktoré sa z dôvodu ich vlastností bežne nevzťahujú obchodné aktivity dotknutej organizácie výrobcov.“

18 Článok 125b ods. 1 písm. c) a g) nariadenia č. 1234/2007 stanovuje, že členské štáty uznávajú ako organizácie výrobcov (ďalej len „OV“) v sektore ovocia a zeleniny všetky právnické osoby alebo jasne vymedzené časti právnických osôb, ktoré o takéto uznanie požiadajú, za predpokladu, že je dostatočne preukázané, že svoju činnosť môžu vykonávať riadne z hľadiska lehoty aj v zmysle efektívnosti a koncentrácie ponuky a nezaujímajú dominantné postavenie na danom trhu, pokiaľ to nie je nevyhnutné pri uskutočňovaní cieľov článku 39 ZFEÚ.

19 Článok 125c uvedeného nariadenia uvádza:

„Združenie [OV] v sektore ovocia a zeleniny sa zriaďuje z podnetu uznaných OV a môže vykonávať akúkoľvek z činností OV uvedených v tomto nariadení. Na tento účel môžu členské štáty na základe žiadosti uznať združenie [OV], ak:

- a) sa členské štáty domnievajú, že združenie je schopné účinne vykonávať tieto činnosti, a
- b) združenie nezaujíma dominantné postavenie na danom trhu, pokiaľ to nie je nevyhnutné pri uskutočňovaní cieľov článku [39 ZFEÚ].

...“

20 Článok 175 nariadenia č. 1234/2007 znie takto:

„Pokiaľ sa v tomto nariadení neustanovuje inak, články [101 až 106 ZFEÚ] a ich vykonávacie ustanovenia sa s výhradou článkov 176 až 177 tohto nariadenia uplatňujú na všetky dohody, rozhodnutia a postupy uvedené v článku [101 ods. 1 a článku 102 ZFEÚ], ktoré sa týkajú výroby produktov, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, alebo obchodovania s nimi.“

21 Článok 176 ods. 1 tohto nariadenia znie takto:

„Článok [101 ods. 1 ZFEÚ] sa neuplatňuje na dohody, rozhodnutia a postupy uvedené v článku 175 tohto nariadenia, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou vnútroštátnej organizácie trhu alebo sú potrebné na dosiahnutie cieľov stanovených v článku [39 ZFEÚ].

Článok [101 ods. 1 ZFEÚ] sa neuplatňuje konkrétne na dohody, rozhodnutia a postupy poľnohospodárov, združení poľnohospodárov alebo združení takýchto združení v jednom členskom štáte, ktoré sa týkajú výroby alebo predaja poľnohospodárskych výrobkov alebo využívania spoločných zariadení na skladovanie, ošetrovanie alebo spracovanie poľnohospodárskych výrobkov a podľa ktorých neexistuje žiadna povinnosť účtovať rovnaké ceny, pokiaľ Komisia nezistí, že hospodárska súťaž je týmto vylúčená, alebo že ciele článku [39 ZFEÚ] sú ohrozené.“

22 Článok 176a ods. 1 a 4 uvedeného nariadenia stanovuje:

„1. Článok [101 ods. 1 ZFEÚ] sa neuplatňuje na dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy uznaných medziodvetvových organizácií s cieľom vykonávať činnosti uvedené v článku 123 ods. 3 písm. c) tohto nariadenia.

...

4. V každom prípade sa za nezlučiteľné s pravidlami Spoločenstva vyhlásia tieto dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy:

- a) dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy, ktoré môžu viesť k akejkoľvek forme rozdelenia trhov v rámci Spoločenstva;
- b) dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy, ktoré môžu ovplyvniť riadne fungovanie organizácie trhov;
- c) dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy, ktoré môžu spôsobiť narušenia hospodárskej súťaže, ktoré nie sú nevyhnutné na dosiahnutie cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktoré sleduje činnosť medziodvetvových organizácií;
- d) dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy, ktoré znamenajú stanovovanie cien bez toho, aby boli dotknuté činnosti, ktoré uskutočňujú medziodvetvové organizácie pri uplatňovaní osobitných pravidiel Spoločenstva;
- e) dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy, ktoré môžu byť diskriminačné alebo môžu obmedziť hospodársku súťaž v súvislosti s podstatnou časťou príslušných výrobkov.“

Francúzske právo

23 Článok L. 420-1 code de commerce (Obchodný zákonník) stanovuje:

„Zosúladené postupy, dohody, výslovné alebo tiché kartely alebo združenia, ktoré majú za cieľ alebo môžu mať za následok zabránenie, obmedzenie alebo narušenie hospodárskej súťaže v rámci trhu, sa zakazujú, a to aj vtedy, ak sa realizujú na základe priameho alebo nepriameho sprostredkovania spoločnosťou v rámci skupiny so sídlom mimo Francúzska, najmä ak:

1. obmedzujú prístup iných podnikov na trh alebo ich slobodnú hospodársku súťaž na trhu;
2. bránia stanoveniu cien pôsobením trhu tým, že umelo podporujú rast alebo pokles cien;
3. obmedzujú alebo kontrolujú výrobu, odbyt, investície alebo technický pokrok;
4. rozdeľujú trhy alebo zdroje zásobovania.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

24 Po miestnom zisťovaní a zaistení dokumentov, ktoré 12. apríla 2007 uskutočnili útvary Direction générale de la concurrence, de la consommation et de la répression des fraudes (Generálne riaditeľstvo pre hospodársku súťaž, ochranu spotrebiteľa a boj proti podvodom, DGCCRF, Francúzsko), minister hospodárstva, priemyslu a informačných technológií podal na Conseil de la concurrence (Rada pre hospodársku súťaž, Francúzsko), teraz Autorité de la concurrence (Úrad pre hospodársku súťaž), podnet na preskúmanie postupov uskutočnených v odvetví výroby čakanky a obchodovania s ňou.

25 Úrad pre hospodársku súťaž sporným rozhodnutím zo 6. marca 2012 konštatoval, že APVE, Cerafel, FNPE, Celfnord, APEF, SNE, FCE a Groupe Perle du Nord, ako aj OV Fraileg, Prim'Santerre, Soleil du Nord, France endives, CAP'Endives, Marché de Phalempin, Primacoop, Sipema a Valois-Fruits uskutočnili na trhu s čakankou komplexný a nepretržitý kartel zakázaný článkom L. 420-1 Obchodného zákonníka a článkom 101 ods. 1 ZFEÚ, ktorý spočíval v zosúladení cien čakanky prostredníctvom rôznych nástrojov, ako je týždenné oznamovanie minimálnej ceny, stanovenie ústrednej ceny, zavedenie výmennej burzy, stanovenie hraničnej ceny a zneužívanie mechanizmu cien, za ktoré sa výrobky sťahujú z trhu, v zosúladení množstiev čakanky uvedených na trh a v systéme výmeny strategických informácií, ktorý slúžil na zavedenie cenovej politiky, pričom cieľom týchto postupov bolo spoločné stanovenie minimálnej predajnej výrobnéj ceny čakanky a tieto postupy umožnili výrobcom a viacerým profesijným organizáciám týchto výrobcov zachovávať minimálne predajné ceny, a to počas obdobia, ktoré sa začalo v januári 1998 a ku ňu prijatia sporného rozhodnutia stále trvalo. Uložil im preto peňažné sankcie v celkovej výške 3 970 590 eur.

26 Úrad pre hospodársku súťaž v spornom rozhodnutí predovšetkým odmietol argumentáciu výrobcov, podľa ktorej sa mali predmetné dohody považovať za nevyhnutné na dosiahnutie cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky, pretože v prejednávacom prípade sa nemohli uplatňovať výnimky stanovené v článku 2 ods. 1 nariadenia č. 1184/2006 a v článku 176 nariadenia č. 1234/2007.

27 Viaceré sankcionované spoločnosti a subjekty podali na Cour d'appel de Paris (Odvolací súd Paríž, Francúzsko) žalobu o neplatnosť a subsidiárne o zmenu sporného rozhodnutia.

28 Uvedený súd rozsudkom z 15. mája 2014 zmenil sporné rozhodnutie v celom rozsahu a rozhodol, že nebolo preukázané, že došlo k porušeniu ustanovení článku L. 420-1 Obchodného zákonníka a článku 101 ods. 1 ZFEÚ. V tejto súvislosti najmä uviedol, že vzhľadom na ťažkosti pri výklade právnej úpravy spoločnej organizácie trhu v súvislosti s presným rozsahom a hranicami úlohy

stabilizácie cien priznanej dotknutým orgánom v rámci výnimky z práva hospodárskej súťaže vyplývajúcej z uplatnenia pravidiel spoločnej poľnohospodárskej politiky, nebolo preukázané, že oznamovanie pokynov týkajúcich sa minimálnych cien bolo za každých okolností nevyhnutné a definitívne zakázané, takže nebolo nepochybné preukázané, že dotknuté subjekty prekročili hranice úloh v oblasti stabilizácie cien, ktoré im boli priznané v súlade so zákonom.

- 29 Predseda Úradu pre hospodársku súťaž napadol tento rozsudok kasačnou sťažnosťou. Na podporu svojej kasačnej sťažnosti predovšetkým uvádza, že nad rámec uplatnenia výslovných výnimiek z uplatnenia článku 101 ods. 1 ZFEÚ stanovených v nariadeniach o uplatňovaní určitých pravidiel hospodárskej súťaže na produkciu poľnohospodárskych výrobkov a obchodovanie s nimi, vykonávanie úloh zverených OV a združeniam OP (ďalej len „ZOV“) je možné si predstaviť len v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže.
- 30 V rámci tohto konania na Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) Európska komisia predložila na základe článku 15 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch [101 a 102 ZFEÚ] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mím. vyd. 08/002, s. 205) pripomienky. Uviedla v nich, že existujú nielen všeobecné výnimky z uplatniteľnosti európskych pravidiel hospodárskej súťaže na sektor poľnohospodárstva prijaté na základe článku 2 nariadení č. 26 a č. 1184/2006, ako aj článku 176 nariadenia č. 1234/2007, ale v súlade s článkom 175 tohto nariadenia aj osobitné výnimky obsiahnuté v jednotlivých nariadeniach o spoločnej organizácii trhu, ktoré organizáciám pôsobiacim v oblasti výroby a obchodovania s ovocím a zeleninou zverujú určité osobitné úlohy, ktoré by za normálnych okolností mohli spadať do pôsobnosti zákazov vyplývajúcich z pravidiel hospodárskej súťaže. V prejednávacom prípade ide, pokiaľ ide o obdobie do konca roku 2007, o nariadenie č. 2200/96 a pokiaľ ide o obdobie od 1. januára 2008, o nariadenie č. 1182/2007, ktoré je súčasťou nariadenia č. 1234/2007. Domnieva sa však, že hlavné postupy, o ktoré ide vo veci samej, teda mechanizmy minimálnych cien dohodnutých v rámci hlavných ZOV, vybočujú z rámca osobitných úloh, ktoré stanovuje spoločná organizácia dotknutého trhu, a nemožno teda dospieť k záveru, že sa na ne vzťahujú tieto osobitné výnimky.
- 31 Cour de cassation (Kasačný súd) v tejto súvislosti uvádza, že Súdny dvor vo svojich rozsudkoch z 9. septembra 2003, Milk Marque a National Farmers' Union (C-137/00, EU:C:2003:429), ako aj z 19. septembra 2013, Panellinos Syndesmos Viomichanion Metapoiisis Kapnou (C-373/11, EU:C:2013:567), rozhodol, že článok 42 ZFEÚ stanovuje zásadu uplatniteľnosti európskych pravidiel hospodárskej súťaže v odvetví poľnohospodárstva a že udržiavanie účinnej hospodárskej súťaže na trhoch s poľnohospodárskymi výrobkami je súčasťou cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky, pričom konštatoval, že aj v prípade pravidiel Zmluvy o FEÚ v oblasti hospodárskej súťaže toto ustanovenie uprednostňuje ciele spoločnej poľnohospodárskej politiky pred cieľmi politiky v oblasti hospodárskej súťaže.
- 32 Uvedený súd sa však domnieva, že Súdny dvor ešte nevydal rozhodnutie, ktorým by uznal existenciu „osobitných výnimiek“, na ktoré poukazuje Komisia, ani prípadne nespresnil ich vzájomný vzťah so „všeobecnými výnimkami“ stanovenými nariadeniami týkajúcimi sa uplatňovania pravidiel hospodárskej súťaže v odvetví poľnohospodárstva.
- 33 Cour de cassation (Kasačný súd) preto rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
- „1. Môžu byť dohody, rozhodnutia alebo postupy [OV], [ZOV] a profesijných organizácií, ktoré by sa mohli považovať za protisúťažné z hľadiska článku 101 ZFEÚ, vyňaté z pôsobnosti zákazu stanoveného týmto článkom len preto, lebo by mohli súvisieť s úlohami zverenými týmto organizáciám v rámci spoločnej organizácie [dotknutého] trhu, a to aj napriek tomu, že nespádajú pod žiadnu zo všeobecných výnimiek postupne stanovených v článku 2 nariadení [č. 26] a [č. 1184/2006] a v článku 176 nariadenia č. 1234/2007...?“

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, majú sa článok 11 ods. 1 nariadenia č. 2200/1996, článok 3 ods. 1 nariadenia č. 1182/2007 a článok 122 [prvý odsek] nariadenia č. 1234/2007, ktoré medzi cieľmi určenými pre [OV a ZOV] stanovujú cieľ týkajúci sa stabilizácie výrobných cien a cieľ týkajúci sa prispôsobenia výroby dopytu, najmä z hľadiska množstva, vykladať v tom zmysle, že postupy spočívajúce v spoločnom určovaní minimálnej ceny, zosúladení týkajúcom sa množstiev uvedených na trh alebo výmene strategických informácií, ktoré vykonávajú tieto organizácie alebo združenia týchto organizácií, sú vyňaté z pôsobnosti zákazu protisúťažných kartelov, pokiaľ smerujú k dosiahnutiu týchto cieľov?“

O prejudiciálnych otázkach

- 34 Svojimi otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 101 ZFEÚ, v spojení s článkom 2 nariadenia č. 26, článkom 11 ods. 1 nariadenia č. 2200/96, článkom 2 nariadenia č. 1184/2006, článkom 3 ods. 1 nariadenia č. 1182/2007, ako aj článkom 122 prvým odsekom a článkami 175 a 176 nariadenia č. 1234/2007, má vykladať v tom zmysle, že také postupy, o aké ide vo veci samej, ktorými OV, ZOV a profesijné organizácie pôsobiace v sektore čakanky spoločne určujú minimálnu predajnú cenu, zosúladujú množstvá uvedené na trh a vymieňajú si strategické informácie, sú vyňaté z rozsahu pôsobnosti zákazu kartelov stanoveného v článku 101 ods. 1 ZFEÚ.
- 35 Na úvod treba uviesť, že čakanka patrí do kategórie „zelenina, rastliny, korene a hľuzy“ uvedenej v prílohe I Zmluvy o FEÚ a v dôsledku toho sa na ňu podľa článku 38 ZFEÚ vzťahujú ustanovenia článkov 39 až 44 ZFEÚ týkajúce sa spoločnej poľnohospodárskej politiky.
- 36 Článok 42 ZFEÚ stanovuje, že ustanovenia kapitoly o pravidlách hospodárskej súťaže sa vzťahujú na výrobu a obchod s poľnohospodárskymi výrobkami len v rozsahu, aký určia Európsky parlament a Rada Európskej únie podľa článku 43 ods. 2 ZFEÚ so zreteľom na ciele uvedené v článku 39 ZFEÚ. V tejto súvislosti článok 43 ods. 2 ZFEÚ stanovuje, že Parlament a Rada prijímajú predovšetkým ustanovenia potrebné na dosiahnutie cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky.
- 37 Preto v súvislosti s dosahovaním cieľov, akými sú zavedenie spoločnej poľnohospodárskej politiky a vytvorenie neskreslenej hospodárskej súťaže, článok 42 ZFEÚ uznáva prednosť spoločnej poľnohospodárskej politiky pred cieľmi Zmluvy v oblasti hospodárskej súťaže a právomoc normotvorcu Únie rozhodnúť, v akom rozsahu sa majú pravidlá hospodárskej súťaže uplatniť v odvetví poľnohospodárstva (pozri v tomto zmysle rozsudky z 5. októbra 1994, Nemecko/Rada, C-280/93, EU:C:1994:367, bod 61, a z 12. decembra 2002, Francúzsko/Komisia, C-456/00, EU:C:2002:753, bod 33).
- 38 Z toho vyplýva, ako uviedol generálny advokát v bodoch 51 a 56 svojich návrhov, že zásahy normotvorcu Únie v tomto smere nemajú za cieľ stanoviť výnimky zo zákazu postupov stanovených v článku 101 ods. 1 ZFEÚ a článku 102 ZFEÚ alebo jeho zdôvodnenia, ale vylúčiť z pôsobnosti týchto ustanovení postupy, ktoré by patrili do tejto pôsobnosti, ak by k nim dochádzalo v inom sektore než v sektore spoločnej poľnohospodárskej politiky.
- 39 Pokiaľ ide konkrétne o sektor ovocia a zeleniny a obdobia dotknuté vo veci samej, normotvorca Únie spresnil vzájomný vzťah medzi spoločnou poľnohospodárskou politikou a pravidlami hospodárskej súťaže postupne v článku 1 nariadenia č. 26, článku 1a nariadenia č. 1184/2006 a potom v článku 175 nariadenia č. 1234/2007.
- 40 Posledné uvedené ustanovenie, ktoré v podstate preberá spôsob, akým bol tento vzájomný vzťah spresnený v nariadeniach č. 26 a č. 1184/2006, stanovuje, že pokiaľ sa v nariadení č. 1234/2007 neustanovuje inak, články 101 až 106 ZFEÚ a ich vykonávacie ustanovenia sa s výhradou článkov 176

až 177 tohto nariadenia uplatňujú na všetky dohody, rozhodnutia a postupy uvedené v článku 101 ods. 1 a článku 102 ZFEÚ, ktoré sa týkajú výroby produktov, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, alebo obchodovania s nimi.

- 41 V sektore ovocia a zeleniny sa články 101 až 106 ZFEÚ uplatňujú na postupy uvedené v týchto článkoch jednak s výnimkou postupov uvedených v článkoch 176 a 176a nariadenia č. 1234/2007, a jednak, pokiaľ sa v nariadení č. 1234/2007 neustanovuje inak, ako je stanovené v článku 175 tohto nariadenia.
- 42 Je potrebné uviesť, že podľa článku 122 prvého odseku nariadenia č. 1234/2007, ktorý nahradil článok 11 ods. 1 nariadenia č. 2200/96, a podľa článku 125c nariadenia č. 1234/2007, OV alebo ZOV, ktoré pôsobia v sektore ovocia a zeleniny, majú za úlohu zabezpečiť plánovanie výroby a jej prispôsobenie dopytu, a to najmä z hľadiska kvality a kvantity, koncentráciu ponuky a uvádzanie výrobkov, ktoré vyrobili ich členovia, na trh a optimalizáciu výrobných nákladov a stabilizáciu výrobných cien.
- 43 Na účely dosiahnutia cieľov uvedených v týchto ustanoveniach teda OV alebo ZOV môžu použiť prostriedky, ktoré sa líšia od prostriedkov riadenia normálneho fungovania trhov, konkrétne určité formy koordinácie a zosúladovania medzi poľnohospodárskymi výrobcami.
- 44 V dôsledku toho, aby OV a ZOV neboli zbavené prostriedkov, ktoré im umožňujú plniť ciele, ktoré sú im zverené v rámci spoločnej organizácie trhov, na ktorej sa podieľajú, a ako bolo pripomenuté v odôvodnení 7 nariadenia č. 2200/96, ktorej sú základným prvkom, a v dôsledku toho spochybnený potrebný účinok nariadení o spoločnej organizácii trhu s ovocím a zeleninou, postupy týchto subjektov potrebné na dosiahnutie jedného alebo viacerých z týchto cieľov musia byť vylúčené najmä zo zákazu kartelov stanoveného v článku 101 ods. 1 ZFEÚ.
- 45 Z toho vyplýva, že v tomto sektore sa hypotézy neuplatniteľnosti článku 101 ods. 1 ZFEÚ neobmedzujú len na postupy uvedené v článkoch 176 a 176a nariadenia č. 1234/2007, ale vzťahujú sa tiež na postupy uvedené v predchádzajúcom bode tohto rozsudku.
- 46 Tieto výnimky sa však musia vykladať reštriktívne.
- 47 Ako Súdny dvor už mal príležitosť spresniť, spoločné organizácie trhov s poľnohospodárskymi výrobkami nepredstavujú priestor bez hospodárskej súťaže (rozsudok z 9. septembra 2003, Milk Marque a National Farmers' Union, C-137/00, EU:C:2003:429, bod 61).
- 48 Naopak, udržiavanie účinnej hospodárskej súťaže na trhoch s poľnohospodárskymi výrobkami je súčasťou cieľov spoločnej poľnohospodárskej politiky a spoločnej organizácie trhov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. septembra 2003, Milk Marque a National Farmers' Union, C-137/00, EU:C:2003:429, body 57 a 58).
- 49 Je dôležité ešte zdôrazniť, že v súlade so zásadou proporcionality, zosúladené postupy nesmú prekročiť to, čo je úplne nevyhnutné na dosiahnutie jedného alebo viacerých cieľov určených pre predmetné OV alebo ZOV v súlade s právnou úpravou týkajúcou sa spoločnej organizácie dotknutého trhu.
- 50 Vo svetle týchto úvah preto treba posúdiť, či postupy, o ktoré ide vo veci samej, ktorými OV, ZOV a profesijné organizácie pôsobiace v sektore čakanky spoločne určujú minimálnu predajnú cenu, množstvá uvedené na trh a vymieňajú si strategické informácie, sú vylúčené z rozsahu pôsobnosti zákazu kartelov stanoveného v článku 101 ods. 1 ZFEÚ.
- 51 V tejto súvislosti bolo v bode 44 tohto rozsudku pripomenuté, že OV a ZOV predstavujú základný prvok zabezpečujúci na ich úrovni decentralizované fungovanie spoločných organizácií trhov.

- 52 Článok 122 prvý odsek písm. c) a článok 125c nariadenia č. 1234/2007 preto stanovujú, že v sektore ovocia a zeleniny členské štáty uznajú OV alebo ZOV, ktorým bol najmä zverený jeden z cieľov stanovených normotvorcom Únie a vymenovaných v bodoch i) až iii) tohto prvého uvedeného článku.
- 53 Z toho vyplýva, že neuplatniteľnosť pravidiel hospodárskej súťaže Únie odôvodnená skutočnosťou, že zosúladený postup je nevyhnutný na dosiahnutie jedného alebo viacerých cieľov spoločnej organizácie dotknutého trhu predpokladá, že tento postup je vykonaný subjektom, ktorý je skutočne oprávnený na tento účel v súlade s právnou úpravou týkajúcou sa spoločnej organizácie tohto trhu a v dôsledku toho bol uznaný členským štátom.
- 54 Postup prijatý subjektom, ktorý nebol uznaný členským štátom na účely plnenia jedného z týchto cieľov, nemôže byť vylúčený zo zákazu postupov uvedených v článku 101 ods. 1 ZFEÚ.
- 55 To isté by malo platiť aj v súvislosti s postupmi profesijných organizácií, akými sú vo veci samej APVE, SNE, ako aj FCE, v prípade ktorých ani zo spisu, ani z odpovedí na otázky položené Súdny dvorom nevyplýva, že ich francúzske orgány uznali ako OV, ZOV alebo medziodvetvové organizácie v zmysle článku 123 ods. 1 nariadenia č. 1234/2007, čo prináleží vnútroštátnemu súdu overiť.
- 56 Pokiaľ ide o postupy vykonané OV alebo ZOV, je potrebné uviesť, že takéto postupy musia zostať v rámci tej istej OV alebo toho istého ZOV.
- 57 V súlade najmä s článkom 122 prvým odsekom písm. c) a článkom 125b ods. 1 písm. c) nariadenia č. 1234/2007 sa úlohy plánovania výroby, koncentrácie ponuky a umiestňovania na trh, ako aj znižovania výrobných nákladov a stabilizácie výrobných cien, ktoré môžu byť na základe právnej úpravy uplatňujúcej sa na spoločnú organizáciu dotknutého trhu zverené OV alebo ZOV, môžu týkať výhradne len výroby produktov členov dotknutej OV alebo dotknutého ZOV a obchodovania s nimi. Umožňujú teda odôvodniť určité formy koordinácie a zosúladovania len medzi výrobcami, ktorí sú členmi tej istej OV uznané členským štátom alebo toho istého ZOV uznaného členským štátom.
- 58 Z toho vyplýva, že zosúladené postupy, ktoré neboli dohodnuté v rámci jednej OV alebo jedného ZOV, ale medzi OV alebo medzi ZOV prekračujú rámec toho, čo je nevyhnutné na splnenie týchto úloh.
- 59 Z úvah uvedených v bodoch 51 až 58 tohto rozsudku vyplýva, že postupy, ku ktorým dochádza medzi takýmito OV alebo ZOV, a tým skôr postupy, ktorých sa zúčastňujú okrem týchto OV alebo ZOV aj subjekty, ktoré neboli uznané členským štátom v rámci vykonania spoločnej poľnohospodárskej politiky v dotknutom sektore, sa nemôžu vyhnúť zákazu postupov uvedených v článku 101 ods. 1 ZFEÚ.
- 60 Pokiaľ by postupy dotknuté vo veci samej boli prijaté nie v rámci tej istej OV alebo toho istého ZOV, ale medzi viacerými OV, viacerými ZOV, ako aj viacerými subjektmi, ktoré neboli uznané v rámci spoločnej organizácie trhu s čakankou, nemôžu byť vyňaté z pôsobnosti zákazu kartelov stanoveného v článku 101 ods. 1 ZFEÚ.
- 61 Ďalej, pokiaľ ide o postupy dohodnuté medzi výrobcami, ktorí sú členmi tej istej OV alebo toho istého ZOV, je potrebné pripomenúť, že podľa spoločnej poľnohospodárskej politiky v sektore ovocia a zeleniny musia byť uznané OV alebo ZOV konkrétne poverené aspoň jedným z troch cieľov uvedených v článku 122 prvom odseku písm. c) nariadenia č. 1234/2007 a pripomenutých v bode 42 tohto rozsudku.
- 62 Z toho vyplýva, že neuplatniteľnosť pravidiel hospodárskej súťaže Únie v sektore ovocia a zeleniny na postup, ktorý nie je uvedený v článkoch 176 a 176a nariadenia č. 1234/2007, predpokladá, že postup dohodnutý v rámci dotknutej OV alebo dotknutého ZOV sa skutočne a výlučne vykonáva v súvislosti s jedným alebo viacerými cieľmi, ktoré im boli zverené v súlade s právnou úpravou týkajúcou sa spoločnej organizácie dotknutého trhu.

- 63 V súvislosti s cieľmi uvedenými v bodoch 42 a 61 tohto rozsudku je potrebné uviesť, že cieľ zabezpečiť plánovanie výroby a jej prispôsobenie dopytu, rovnako ako aj cieľ koncentrovať ponuku a uvádzať výrobky členov na trh, ako aj cieľ stabilizovať výrobné náklady v sebe nevyhnutne zahŕňajú výmenu strategických informácií medzi individuálnymi výrobcami, ktorí sú členmi dotknutej OV alebo dotknutého ZOV, ktoré sú určené najmä na oboznámenie sa s charakteristikami výroby týchto výrobcov. Výmenu strategických informácií medzi výrobcami tej istej OV alebo toho istého ZOV teda možno považovať za primeranú, ak k nej dochádza skutočne na účely cieľa alebo cieľov určených pre túto OV alebo toto ZOV a ak sa obmedzuje len na informácie nevyhnutné výlučne na tieto účely.
- 64 Cieľ stabilizácie výrobných cien na účely zabezpečenia primeranej životnej úrovne pre poľnohospodárov môže tiež odôvodňovať koordináciu medzi poľnohospodárskymi výrobcami tej istej OV alebo toho istého ZOV týkajúcu sa objemu poľnohospodárskych výrobkov uvedených na trh, ako vyplýva z odôvodnenia 16 nariadenia č. 2200/96, ako aj z režimu intervenčných opatrení, ktorého spôsob fungovania bol stanovený v článku 23 tohto nariadenia a ktorý bol zmenený článkom 103c ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1234/2007.
- 65 Okrem toho cieľ koncentrovať ponuku na účely posilnenia postavenia výrobcov voči stále viac koncentrovanému dopytu môže tiež odôvodňovať určitú formu koordinácie cenovej politiky individuálnych poľnohospodárskych výrobcov v rámci jednej OV alebo jedného ZOV. To isté platí tiež v prípade, že členovia poverili dotknutú OV alebo dotknuté ZOV predávaním celej ich výroby, ako to vyžaduje, s výnimkou osobitných prípadov, článok 125a ods. 1 písm. c) nariadenia č. 1234/2007 v spojení s článkom 125c tohto nariadenia.
- 66 Naopak, spoločné určovanie minimálnej predajnej ceny v rámci jednej OV alebo jedného ZOV nemožno považovať z hľadiska postupov potrebných na splnenie úloh, ktoré sú im zverené v rámci spoločnej organizácie dotknutého trhu, za primerané cieľom stabilizácie cien alebo koncentrácie ponuky, ak neumožňuje výrobcovi, ktorí sami predávajú svoju vlastnú výrobu v prípadoch uvedených v článku 125a ods. 2 nariadenia č. 1234/2007, uplatňovať nižšiu cenu než tieto minimálne ceny, pretože vedie k oslabeniu už zníženej úrovne hospodárskej súťaže, ktorá existuje na trhoch poľnohospodárskych výrobkov najmä z dôvodu možnosti priznanej výrobcovi združiť sa v rámci OV alebo ZOV na účely koncentrácie ich ponuky.
- 67 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na položené otázky odpovedať, že článok 101 ZFEÚ, v spojení s článkom 2 nariadenia č. 26, článkom 11 ods. 1 nariadenia č. 2200/96, článkom 2 nariadenia č. 1184/2006, článkom 3 ods. 1 nariadenia č. 1182/2007, ako aj článkom 122 prvým odsekom a článkami 175 a 176 nariadenia č. 1234/2007 sa má vykladať v tom zmysle, že:
- postupy spočívajúce v spoločnom určovaní minimálnej predajnej ceny, zosúladení týkajúcom sa množstiev uvedených na trh alebo výmene strategických informácií, o aké ide vo veci samej, nemôžu byť vyňaté z pôsobnosti zákazu kartelov stanoveného v článku 101 ods. 1 ZFEÚ, ak sú dohodnuté medzi rôznymi OV alebo ZOV, ako aj so subjektmi, ktoré neboli uznané členským štátom na účely plnenia cieľa stanoveného normotvorcom Únie v rámci spoločnej organizácie dotknutého trhu, akými sú profesijné organizácie, ktoré nemajú postavenie OV alebo ZOV alebo medziodvetvovej organizácie v zmysle právnej úpravy Únie, a
 - postupy spočívajúce v zosúladení týkajúcom sa cien alebo množstiev uvedených na trh alebo výmene strategických informácií, o aké ide vo veci samej, môžu byť vyňaté z pôsobnosti zákazu kartelov stanoveného v článku 101 ods. 1 ZFEÚ, ak sú dohodnuté medzi členmi tej istej OV alebo toho istého ZOV, ktoré boli uznané členským štátom, a sú striktne nevyhnutné na plnenie cieľa alebo cieľov určených dotknutej OV alebo dotknutému ZOV v súlade s právnou úpravou Únie.

O trovách

- 68 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Článok 101 ZFEÚ, v spojení s článkom 2 nariadenia Rady č. 26 zo 4. apríla 1962 uplatňujúce[ho] určité pravidlá hospodárskej súťaže vo výrobe a obchode s poľnohospodárskymi produktmi, článkom 11 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2200/96 z 28. októbra 1996 o spoločnej organizácii trhu s ovocím a zeleninou, článkom 2 nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 z 24. júla 2006, ktorým sa uplatňujú určité pravidlá hospodárskej súťaže na produkciu poľnohospodárskych výrobkov a obchodovanie s nimi, zmeneného nariadením Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007, článkom 3 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1182/2007 z 26. septembra 2007, ktorým sa stanovujú osobitné pravidlá pre sektor ovocia a zeleniny a menia a dopĺňajú smernice 2001/112/ES a 2001/113/ES a nariadenia (EHS) č. 827/68, (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96, (ES) č. 2826/2000, (ES) č. 1782/2003 a (ES) č. 318/2006 a zrušuje nariadenie (ES) č. 2202/96, ako aj článkom 122 prvým odsekom a článkami 175 a 176 nariadenia č. 1234/2007, zmeneného nariadením Rady (ES) č. 491/2009 z 25. mája 2009, sa má vykladať v tom zmysle, že:

- postupy spočívajúce v spoločnom určovaní minimálnej predajnej ceny, zosúladení týkajúcom sa množstiev uvedených na trh alebo výmene strategických informácií, o aké ide vo veci samej, nemôžu byť vyňaté z pôsobnosti zákazu kartelov stanoveného v článku 101 ods. 1 ZFEÚ, ak sú dohodnuté medzi rôznymi organizáciami výrobcov alebo združeniami organizácií výrobcov, ako aj so subjektmi, ktoré neboli uznané členským štátom na účely plnenia cieľa stanoveného normotvorcom Európskej únie v rámci spoločnej organizácie dotknutého trhu, akými sú profesijné organizácie, ktoré nemajú postavenie organizácie výrobcov, združenia organizácie výrobcov alebo medziodvetvovej organizácie v zmysle právnej úpravy Európskej únie, a
- postupy spočívajúce v zosúladení týkajúcom sa cien alebo množstiev uvedených na trh alebo výmene strategických informácií, o aké ide vo veci samej, môžu byť vyňaté z pôsobnosti zákazu kartelov stanoveného v článku 101 ods. 1 ZFEÚ, ak sú dohodnuté medzi členmi tej istej organizácie výrobcov alebo toho istého združenia organizácií výrobcov, ktoré boli uznané členským štátom, a sú striktne nevyhnutné na plnenie cieľa alebo cieľov určených dotknutej organizácii výrobcov alebo dotknutému združeniu organizácií výrobcov v súlade s právnou úpravou Európskej únie.

Podpisy